

„Oh, pa takele besede imaš! Ali nisi bil v nedeljo pri pridigi, ko so nam gospod Šimen tako lepo pravili, kako naj se vedemo na planinah?“

„Gospod bi fantovanja za tako hudo ne imeli, ko bi bili sami fant, kakor nas jeden. — E, stara, glej jo, kam sili v grmovje!“ Kobila se vstavi in prične trgati konjsko preslico, ki raste ob vodi.

„Včeraj,“ nadaljuje Miha, „sva ogledovala z očetom tisto smreko, ki stoji za kočo. — Stari so bili kaj dobre volje, ker se nimamo čez vreme nič pritoževati, in kar sami so napeljali govor na ženitev. — V jeseni mi bodo dali čez, sami pa si bodo z materjo vred izgovorili kot in hrano. — Dolga ne bom preveč prevzel, s pošteno doto bi se dal takoj ves poplačati. — Naši zemlji ni razun farovške para daleč na okrog, živino imamo dokaj lepo, hiša in hlev sta skoro nova. Zgoraj samo letos pobeliti, junčka bomo začeli pitati, le mlade nam še manjka. — Kaj rečeš, kam bi šli po njo?“

Nisem se mogel več vzdržati in zavpil sem:

„H Kosmaču po Jero!“

„Marija z Lušarij, Bokalov študent!“

„Ti preklicani skric!“

F. G.

Eugen Onegin.

Med najslavnejša dela velikega ruskega pesnika Puškina moramo šteti njegov roman v verzih „Eugen Onegin“, katerega je napisal 1823—1831. Postal je med Rusi najpopularnejše delo.

Ta roman je služil v podlago libretu isto tako v Rusiji popularne opere Čajkovskega. A ne samo v Rusiji, temveč tudi drugod (n. pr. v Lipsiji, na Dunaju, v Pragi, v Zagrebu) si je stekla ta opera najlaskavejše priznanje.

Prav je torej, da se i Slovenci spoznajo s tem veljavnim ruskim delom. Saj je delo slovanskega duha, ki nam je, itak preveč potujčenim, dvakrat dobro došlo.

Puškin je v Oneginu in v Leuskem, v Tatjani in Olgi stvaril nasprotna si moška, oziroma ženska bitja; z izredno ljubavjo pa je načrtal pesnik Tatjano v najlepših žarkih svoje poezije.

Libreto pridržal je po možnosti dejanje in duh Puškinovega dela, da celo besede in verze, ako in kjer je to bilo mogoče. Seveda je bilo treba mnogo krajšav in nekoliko prememb, da se je mogel epos uporabiti v dramatično obliko. „Lirične scene“ se skromno nazivlje ta tekst, pri katerem ne smemo pozabiti, da je bil pisan za občinstvo, kateremu je bilo Puškinovo delo dobro znano. Tujca torej sem ter tje kaj moti, kar Rusom ni delalo niti najmanjše težkoče.

Prva „slika“ prvega dejanja nas seznani z rod- bino Larinovo in s pojavom ljubezni Tatjanine do Onegina; druga slika donese nam grandiozno sceno,

kako Tatjana piše Oneginu ljubavno pismo. Tretja slika donese izpoved Oneginovo, ki je ob jednom zavrnitev Tatjane.

Drugo dejanje nam kaže domači ples v hiši Larina, kjer pride do prepira med Oneginom in Leuskim ter do poziva na dvoboj. Ta se nam prikazuje v drugi sliki tega dejanja, po sloviti ariji Leuskega, na pozorišču in skonča s smrtjo Leuskega.

Tretje dejanje nas vede na ples pri knezu Greminu, kateremu se je Tatjana udala. Onegin se vrne v domovino in pride na ta ples. Tu se mu porodi na novo ljubezen do Tatjane, ki se nam razodeva v veliki sceni v drugi sliki tega akta. Vendar zmaga v Tatjani dolžnost in ona zavrne Onegina.

Dasi so te „slike“ med seboj v zelo rahli zvezi, vendar so jako srečno izbrane in združene.

Libreto si je zložil glasbenik sam; ne čudimo se torej, da je za glasbo zelo pripravno in efektno izvršen.

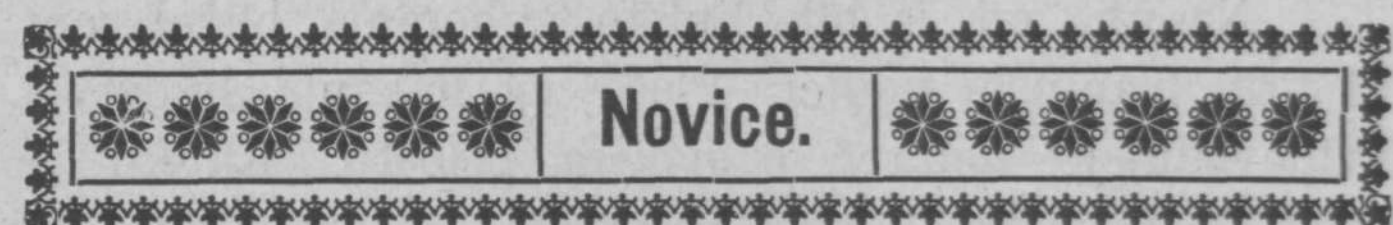
Peter Iljič Čajkovski se je porodil 1840 na Uralu, v mestecu Votkinskem, kjer je bil oče rudarski načelnik; pozneje je postal vodja tehnološkega zavoda v Petrogradu in tu je Peter slušal pravoslovne nauke. A ljubezen do glasbe ga je napotila, da je ustopil v konservatorij, katerega je bil ustanovil A. Rubinstein. Postal je profesor glasbe na konservatoriju v Moskvi, a 1879 odložil to službo in se povsem posvetil glasbi in skladateljstvu. Umrl je 6. novembra 1893 v Petrogradu za kolero.

Mnoga orkestralna dela Čajkovskega se proizvajajo pri koncertih pri nas in v Nemčiji; od mnogih njegovih oper (Vojvoda — Opričnik — Vakula — E. Onegin — Devica Orleanska — Mazepa — Snegulčica) se je razširil Onegin tudi izven Rusije.

E. Onegin se je 1884 uprizoril v Petrogradu z največjim uspehom. Skladatelj jo je zložil 1877, a znana in priljubljena je bila po koncertih. Carju se je tako dopadala ta glasba, da je ukazal, naj se delo uprizori v carski operi. In res je glasba tako melodi-jozna, instrumentacija tako graciozna, da se takoj priljubi slušalcu.

A tudi gledalca visoko zadovolji bogata scenarija. Krasne ruske narodne noše, veliki plesni sceni sta zlasti — na velikih odrih — prava paša očem.

Na Dunaju si je ta opera, krasno uprizorjena in proizvedena od najboljših pevcev, stekla najsijajnejši uspeh. — Slovanom neprijazno politično obzorje je pozročilo, da se je zadnje leto zanemarila, v žalost vseh ljubiteljev istinite umetnosti. Z.

— Osebne vesti. Deželnosodni nadsvetnik v Gradcu gospod Anton vitez Karnitschnig je imenovan dvornim svetnikom pri najvišjem sodišču na Dunaju; nadsvetnik v